

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων
Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για την απόφαση της Βουλής των
Αντιπροσώπων για την έγκριση του τελικού απολογισμού για το έτος 2018,
σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 81.2 του Συντάγματος της Κυπριακής
Δημοκρατίας**

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος

Γεώργιος Προκοπίου

Μάριος Μαυρίδης

Γιώργος Περδίκης

Στέφανος Στεφάνου

Λίνος Παπαγιάννης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών εξέτασε την πιο πάνω απόφαση σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 26 Σεπτεμβρίου και στις 24 Οκτωβρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν η Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας, η Έφορος Εσωτερικού Ελέγχου, εκπρόσωποι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Υπουργείου Οικονομικών και παρευρέθηκαν επίσης οι βουλευτές μέλη της επιτροπής κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου, Αννίτα Δημητρίου, Σκεύη Κούτρα Κουκουμά και Άννα Θεολόγου. Σημειώνεται ότι με την εν λόγω απόφαση της Βουλής τίθεται προς έγκριση ο τελικός απολογισμός για το έτος 2018 όπως αυτός παρουσιάζεται στη δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2018.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας ως ο καθ' ύλην αρμόδιος διευθύνει και επιβλέπει κάθε λογιστική εργασία η οποία είναι σχετική με τα χρηματικά διαθέσιμα και το λοιπό ενεργητικό της Δημοκρατίας και επίσης αποδέχεται και διενεργεί κάθε πληρωμή χρημάτων που αφορά την Κυπριακή Δημοκρατία. Επίσης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 81 του συντάγματος, η δημοσιονομική έκθεση, που αποτελεί τον τελικό απολογισμό εκάστου οικονομικού έτους, κατατίθεται εντός τριών μηνών από

τη λήξη του έτους αυτού στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.

Στο πλαίσιο της εξέτασης της πιο πάνω δημοσιονομικής έκθεσης η Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας δήλωσε ενημερωτικά μεταξύ άλλων ενώπιον της επιτροπής ότι η δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2018, η οποία κατατέθηκε ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων εντός των χρονικών πλαισίων που καθορίζει το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, αφορά τον τελικό απολογισμό των οικονομικών συναλλαγών του δημόσιου τομέα για το έτος 2018.

Σύμφωνα με την υπό επισκόπηση έκθεση, το περιεχόμενο της δημοσιονομικής έκθεσης καθορίζεται στο άρθρο 78 του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου και περιλαμβάνει παρουσίαση των εσόδων και των δαπανών που είχαν περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό σε σύγκριση με τα πραγματικά έσοδα και τις δαπάνες που αναγνωρίστηκαν κατά το ίδιο οικονομικό έτος, λαμβάνοντας υπόψη και τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς και τις τυχόν μεταφορές πιστώσεων. Πέραν του τελικού απολογισμού, η δημοσιονομική έκθεση περιλαμβάνει οποιαδήποτε άλλα θέματα καθορίζονται από τον Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας. Περαιτέρω, σύμφωνα και με τη σχετική εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τη δημοσιονομική έκθεση για το 2018, αυτή αποτελείται από το Μέρος Α΄, που αφορά τον τελικό απολογισμό και άλλες οικονομικές καταστάσεις, και από το Μέρος Β΄, που περιλαμβάνει αναλυτικές καταστάσεις για τις οικονομικές συναλλαγές που αφορούν στην υλοποίηση του προϋπολογισμού, συμπεριλαμβανομένων των συμπληρωματικών πιστώσεων που δόθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, και καλύπτει τόσο τις συναλλαγές για τα υπουργεία όσο και για τις ανεξάρτητες υπηρεσίες του κράτους. Σημειώνεται επίσης ότι από το 2017 και έπειτα από εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών στη δημοσιονομική έκθεση περιλαμβάνονται πίνακες υλοποίησης του προϋπολογισμού δαπανών για το κάθε υπουργείο ξεχωριστά.

Ειδικότερα, στο Μέρος Α΄ της δημοσιονομικής έκθεσης, που αφορά τον τελικό απολογισμό του κρατικού προϋπολογισμού, ο οποίος ετοιμάζεται με βάση τις πραγματικές εισπράξεις και πληρωμές, περιλαμβάνονται διάφορες καταστάσεις που παρουσιάζουν συνοπτικά την υλοποίηση του προϋπολογισμού με διάφορες μορφές και αναλύσεις. Επιπρόσθετα, στο μέρος αυτό της δημοσιονομικής έκθεσης περιλαμβάνονται καταστάσεις που αναλύουν τα καθυστερημένα έσοδα και τις εκκρεμείς οφειλές, καθώς και τις επενδύσεις και τις συνδρομές ή τη συμμετοχή του κράτους σε διεθνείς οργανισμούς. Περαιτέρω, περιλαμβάνονται καταστάσεις για τον δανεισμό, τα γραμμάτια του δημοσίου, τα μεταβιβάσιμα γραμμάτια, τις εγγυήσεις που παρέχει το κράτος, καθώς και τα δάνεια που παραχωρήθηκαν από το δημόσιο ταμείο.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το περιεχόμενο της εν λόγω δημοσιονομικής έκθεσης, καθώς και με τα συμπληρωματικά στοιχεία που τη συνοδεύουν, προκύπτουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Οι συνολικές εισπράξεις από λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες ανήλθαν κατά το έτος 2018 στα €6.366 εκατομ., ενώ οι αντίστοιχες πληρωμές ανήλθαν στα €5.732 εκατομ. Ως εκ τούτου, το πλεόνασμα που προέκυψε από λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες ως αποτέλεσμα των οικονομικών πράξεων που έγιναν το 2018 ανήλθε στα €634 εκατομ. σε σύγκριση με πλεόνασμα ύψους €641 εκατομ. το 2017, ενώ είχε αρχικά προϋπολογιστεί έλλειμμα ύψους €57 εκατομ. για το έτος 2018. Μετά τη συμπερίληψη και των καθαρών πληρωμών για την εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους, δηλαδή των τόκων που ανήλθαν στα €430 εκατομ. το 2018 σε σύγκριση με €518 εκατομ. το 2017, παρουσιάζεται πλεόνασμα για το 2018 ύψους €204 εκατομ. σε σύγκριση με πλεόνασμα ύψους €123 εκατομ. το 2017. Λαμβάνοντας υπόψη και τις αναλήψεις και τις αποπληρωμές δανείων που έγιναν κατά τη διάρκεια του 2018, προέκυψε πλεόνασμα ύψους €2.928 εκατομ. σε σύγκριση με έλλειμμα ύψους €368 εκατομ.

το 2017, ενώ είχε αρχικά προϋπολογιστεί έλλειμμα ύψους €1.442 εκατομ. για το έτος 2018.

2. Η μείωση του πλεονάσματος από λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες του έτους 2018, που ανήλθε στα €634 εκατομ. σε σύγκριση με τα €641 εκατομ. που ήταν το 2017, οφείλεται κυρίως στην αύξηση των επιστροφών φόρων που ανήλθαν στα €543 εκατομ. το 2018 σε σύγκριση με €323 εκατομ. το 2017, ενώ επηρεάζεται αντίστροφα από την αύξηση στις συνολικές εισπράξεις των άμεσων και των έμμεσων φόρων που ανήλθαν στα €5.424 εκατομ. το 2018 σε σύγκριση με €5.417 εκατομ. το 2017.
3. Τα έσοδα από λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες ανήλθαν στα €6.366 εκατομ. (2017: €6.471 εκατομ.) σε σύγκριση με τα προϋπολογισθέντα έσοδα που ήταν €6.319 εκατομ. (2017: €6.031 εκατομ.), δηλαδή σημειώθηκε ποσοστό υλοποίησης 100,7% (2017: 107,3%). Τα έσοδα ήταν μειωμένα κατά 1,6% σε σχέση με το 2017 και προέρχονταν κυρίως από έμμεσους φόρους 50% (2017: 49%) (2018: €3.172 εκατομ., 2017: €3.199 εκατομ.), από άμεσους φόρους 35% (2017: 34%) (2018: €2.252 εκατομ., 2017: €2.218 εκατομ.) και από άλλα έσοδα 15% (2017: 17%) (2018: €941 εκατομ., 2017: €1.051 εκατομ.). Σημειώνεται ότι η κύρια πηγή εσόδων του κράτους είναι η φορολογία, η οποία ανήλθε για το έτος 2018 στο 85% των συνολικών δημόσιων εσόδων σε σύγκριση με 83% το 2017. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι οι εισπράξεις από τους έμμεσους φόρους μειώθηκαν κατά €27 εκατομ. και ανήλθαν στα €3.172 εκατομ. το 2018 σε σύγκριση με €3.199 εκατομ. το 2017. Η μείωση οφείλεται στις αυξημένες επιστροφές έμμεσων φόρων και στα μειωμένα τέλη μεταβιβάσεων, ενώ επηρεάζεται αντίστροφα από την αύξηση στις εισπράξεις φόρου προστιθέμενης αξίας. Τα έσοδα από τον φόρο προστιθέμενης αξίας συνεχίζουν να αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των έμμεσων φόρων (2018: €2.545 εκατομ., 2017: €2.074 εκατομ.).

Οι εισπράξεις των άμεσων φόρων αυξήθηκαν κατά €34 εκατομ. και ανήλθαν στα €2.252 εκατομ. σε σύγκριση με €2.218 εκατομ. το 2017. Η μεταβολή οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των εισπράξεων του εταιρικού φόρου, ενώ επηρεάζεται αντίστροφα από τη μείωση στις εισπράξεις του ειδικού φόρου πιστωτικών ιδρυμάτων.

Στα υπόλοιπα έσοδα του κράτους, που ανέρχονται στα €941 εκατομ. σε σύγκριση με €1.051 εκατομ. το 2017, περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων έσοδα από προσφορά υπηρεσιών και πώληση αγαθών ύψους €304 εκατομ. (2017: €230 εκατομ.), χορηγίες που λαμβάνονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ύψους €26 εκατομ. (2017: €77 εκατομ.), μέρισμα από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου ύψους €23,7 εκατομ. (2017: €59 εκατομ.) και δικαιώματα διαχείρισης αερολιμένων και λιμένων ύψους €73 εκατομ. (2017: €77 εκατομ.). Επίσης, κατά το 2018 δε λήφθηκαν οποιαδήποτε μερίσματα από οργανισμούς δημόσιου δικαίου (2017: Cyta €26 εκατομ.).

4. Οι δαπάνες για λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες ανήλθαν στα €5.732 εκατομ. (2017: €5.830 εκατομ.) σε σύγκριση με τις προϋπολογισθείσες που ήταν €6.376 εκατομ. (2017: €6.467 εκατομ.), δηλαδή σημειώθηκε ποσοστό υλοποίησης 90% (2017: 90%). Σημειώνεται ότι οι δαπάνες μειώθηκαν κατά 1,6%, κυρίως λόγω της μη συμπερίληψης από το έτος 2018 και μετά των επιστροφών άμεσων και έμμεσων φόρων στα λειτουργικά έξοδα, ενώ επηρεάζεται αντίστροφα από αυξήσεις στα έξοδα μισθοδοσίας, στις λειτουργικές δαπάνες και στις κοινωνικές παροχές. Ειδικότερα, οι δαπάνες για λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες του έτους αποτελούνται κυρίως από μεταβιβάσεις ποσοστό 37% ύψους €2.124 εκατομ. (2017: €2.085 εκατομ.), δαπάνες προσωπικού ποσοστό 33% ύψους €1.909 εκατομ. (2017: €1.837 εκατομ.), λειτουργικές δαπάνες ποσοστό 14% ύψους €808 εκατομ. (2017: €1.030 εκατομ.), συντάξεις και φιλοδωρήματα

ποσοστό 11% ύψους €608 εκατομ. (2017: €589 εκατομ.) και κεφαλαιουχικές δαπάνες ποσοστό 5% ύψους €283 εκατομ. (2017: €289 εκατομ.).

5. Οι μεταβιβάσεις ανήλθαν κατά το έτος 2018 στα €2.124 εκατομ. (2017: €2.085 εκατομ.) και αποτελούν τη μεγαλύτερη κατηγορία δαπανών του κράτους. Αφορούν κυρίως χορηγίες και συνεισφορές του κράτους σε διάφορους οργανισμούς, στις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης και σε φυσικά πρόσωπα. Ειδικότερα, οι χορηγίες προς τους οργανισμούς δημόσιου δικαίου ανήλθαν κατά το έτος 2018 σε συνολικό ποσό ύψους €245 εκατομ. και οι χορηγίες προς τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ανήλθαν στο συνολικό ποσό ύψους €99 εκατομ. Οι κοινωνικές παροχές αποτελούν τη μεγαλύτερη κατηγορία μεταβιβάσεων και ανήλθαν κατά το έτος 2018 στα €933 εκατομ. σε σύγκριση με €901 εκατομ. το 2017. Οι σημαντικότερες κοινωνικές παροχές αφορούσαν το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα (2018: €236 εκατομ., 2017: €253 εκατομ.), το επίδομα τέκνου (2018: €104 εκατομ., 2017: €113 εκατομ.), τη χορηγία σε συνταξιούχους με χαμηλά εισοδήματα (2018: €47 εκατομ., 2017: €47 εκατομ.), την κοινωνική σύνταξη (2018: €71 εκατομ., 2017: €70 εκατομ.) και τη φοιτητική χορηγία (2018: €52 εκατομ., 2017: €50 εκατομ.).
6. Οι δαπάνες προσωπικού ανήλθαν κατά το έτος 2018 στα €1.909 εκατομ. (2017: €1.837 εκατομ.), σημειώνοντας αύξηση 3,9%. Το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών προσωπικού αφορά το προσωπικό του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας (ποσοστό 34%) με συνολική δαπάνη που ανήλθε στα €646 εκατομ. (2017: €623 εκατομ.), ενώ το δεύτερο μεγαλύτερο μέρος των δαπανών αφορά το προσωπικό του Υπουργείου Υγείας (ποσοστό 15%) με συνολική δαπάνη που ανήλθε στα €289 εκατομ. (2017: €270 εκατομ.). Οι συντάξεις ανήλθαν κατά το έτος 2018 σε ποσό ύψους €542 εκατομ. σε σύγκριση με ποσό ύψους €535 εκατομ. το 2017. Οι συνολικές δαπάνες

προσωπικού και συντάξεων ανήλθαν κατά το έτος 2018 σε ποσό ύψους €2.451 εκατομ. (2017: €2.372 εκατομ.) και καταβλήθηκαν φιλοδωρήματα ποσού ύψους €66 εκατομ. (2017: €54 εκατομ.). Ειδικότερα, ο αριθμός των εργοδοτούμενων, περιλαμβανομένων και των ωρομίσθιων, ανήλθε κατά το έτος 2018 σε 51 747 άτομα (2017: 50 740 άτομα), ο αριθμός των αφυπηρετήσεων ανήλθε στα 951 άτομα (2017: 882 άτομα) και ο αριθμός των συνταξιούχων, συμπεριλαμβανομένων και των χηρών, ανήλθε στα 22 374 άτομα (2017: 22 112 άτομα).

7. Οι λειτουργικές δαπάνες ανήλθαν κατά το έτος 2018 σε €808 εκατομ. σε σύγκριση με €1.030 εκατομ. το 2017, σημειώνοντας μείωση ύψους 22%. Οι κυριότερες κατηγορίες λειτουργικών δαπανών αφορούν στις δαπάνες άμυνας και αστυνόμευσης, που αντιστοιχούν σε ποσό ύψους €241 εκατομ., στις δαπάνες για αγορά φαρμάκων και ιατρικών προμηθειών, ποσό ύψους €153 εκατομ., και στις δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες/έρευνες, ποσό ύψους €63 εκατομ.
8. Τα κρατικά έσοδα ανήλθαν σε ποσό ύψους €11.364 εκατομ. το 2018 σε σύγκριση με ποσό ύψους €7.909 εκατομ. το 2017, δηλαδή αυξήθηκαν κατά 44%, ενώ τα προϋπολογισθέντα έσοδα προνοούσαν ποσό ύψους €7.712 εκατομ. το 2018 σε σύγκριση με ποσό ύψους €7.143 εκατομ. το 2017, σημειώθηκε δηλαδή ποσοστό υλοποίησης των εσόδων ύψους 147% το 2018 σε σύγκριση με ποσοστό ύψους υλοποίησης 111% το 2017. Ειδικότερα, τα έσοδα/εισπράξεις του έτους 2018 προέρχονταν κυρίως από έμμεσους φόρους κατά ποσοστό 50% σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 49% το 2017, από άμεσους φόρους κατά ποσοστό 35% σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 34% το 2017 και από άλλα έσοδα κατά ποσοστό 15% σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 17% το 2017.
9. Οι κρατικές δαπάνες ανήλθαν σε ποσό ύψους €8.436 εκατομ. το 2018 σε σύγκριση με ποσό ύψους €8.277 εκατομ. το 2017, αυξήθηκαν δηλαδή κατά 2%, ενώ οι προϋπολογισθείσες δαπάνες ανήλθαν στα €9.154 εκατομ. το 2018 σε

σύγκριση με το ποσό των €9.101 εκατομ. το 2017, σημειώθηκε δηλαδή ποσοστό υλοποίησης των δαπανών ύψους 92% το 2018 σε σύγκριση με αντίστοιχο ποσοστό ύψους 91% το 2017. Ειδικότερα, οι δαπάνες/πληρωμές του έτους 2018 προέρχονταν κυρίως από μεταβιβάσεις κατά 37% (€2.124 εκατομ.) σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 36% το 2017, από δαπάνες προσωπικού κατά 33% (€1.909 εκατομ.) σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 32% το 2017, από λειτουργικές δαπάνες κατά 14% (€808 εκατομ.) σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 18% το 2017, από συντάξεις και φιλοδωρήματα κατά 11% (€608 εκατομ.) σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 10% το 2017 και από κεφαλαιουχικές δαπάνες κατά 5% (€283 εκατομ.) σε σύγκριση με το ίδιο ποσοστό ύψους 5% το 2017.

10. Οι εισπράξεις από χρηματοδοτικές δραστηριότητες κατά το έτος 2018, δηλαδή οι αναλήψεις νέων δανείων, ανήλθαν στα €4.957 εκατομ. (2017: €1.421 εκατομ.), ενώ οι πληρωμές, δηλαδή οι αποπληρωμές δανείων, ανήλθαν στο €2.233 εκατομ. (2017: €1.912 εκατομ.). Το μεγαλύτερο μέρος των εισπράξεων (€1.500 εκατομ.) αφορούσε έκδοση Ευρωπαϊκών Μεσοπρόθεσμων Γραμματίων και Ομολόγων ποσού ύψους €3.100 εκατομ. που εκδόθηκαν προς τη Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα Λτδ.
11. Ο προϋπολογισμός για το έτος 2018 προνοούσε δαπάνες συνολικού ύψους €7.544 εκατομ. (2017: €7.137 εκατομ.). Κατά τη διάρκεια του έτους εγκρίθηκαν συμπληρωματικές πιστώσεις ύψους €1.610 εκατομ. (2017: €1.964 εκατομ.) που προήλθαν από συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς ύψους €320 εκατομ. (2017: €271 εκατομ.) και πρόσθετες πιστώσεις από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας ύψους €1.290 εκατομ. (2017: €1.693 εκατομ.) οι οποίες δεν απαιτούν κατάθεση συμπληρωματικών προϋπολογισμών. Κατά συνέπεια, οι συνολικές εγκριθείσες δαπάνες ανήλθαν για το 2018 στο ποσό των €9.154 εκατομ. σε σύγκριση με το ποσό των €9.101 εκατομ. το 2017.

12. Τα καθυστερημένα έσοδα σημείωσαν αύξηση από €2.521 εκατομ. μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2017 και ανήλθαν στα €2.657 εκατομ. στο τέλος του 2018, δηλαδή σημείωσαν αύξηση κατά 5,4%, και αφορούσαν κυρίως ποσό ύψους €2.027 εκατομ. στα έσοδα του Τμήματος Φορολογίας σε σύγκριση με ποσό ύψους €1.857 εκατομ. το 2017, ποσό ύψους €25 εκατομ. στα έσοδα του Τμήματος Τελωνείων σε σύγκριση με ποσό ύψους €24 εκατομ. το 2017 και ποσό ύψους €124 εκατομ. στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων σε σύγκριση με ποσό ύψους €142 εκατομ. το 2017. Σημειώνεται ότι από το έτος 2014 το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας δημοσιεύει κατάλογο με τις διαγραφές που έγιναν από την Τεχνική Επιτροπή Διαγραφής Μη Εισπράξιμων Δημοσίων Χρημάτων, Αξιών και Υλικών σύμφωνα με τις διατάξεις των περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και περί του Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμων.
- Ειδικότερα, μέσω της διαδικασίας συμψηφισμού εισπράχθηκαν κατά το 2018 έσοδα συνολικού ύψους €50,9 εκατομ. (2017: €34,8 εκατομ.) τα οποία αφορούσαν κυρίως έσοδα από το Τμήμα Φορολογίας και το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
13. Το ύψος των εκκρεμοσών οφειλών την 31^η Δεκεμβρίου 2018 ήταν €11 εκατομ. σε σύγκριση με €7 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2017, σημειώνοντας αύξηση κατά 57%. Επιπλέον, οι οφειλές του κράτους για επιστροφές φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) την 31^η Δεκεμβρίου 2018 ανέρχονταν στα €157 εκατομ. (31^η Δεκεμβρίου 2017: €182 εκατομ.) και οι οφειλόμενες αποζημιώσεις για απαλλοτριώσεις ανέρχονταν στα €217 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2018 (31^η Δεκεμβρίου 2017: €271 εκατομ.).
14. Το συνολικό ύψος του δανεισμού, δηλαδή του δημόσιου χρέους την 31^η Δεκεμβρίου 2018, περιλαμβανομένου του ενδοκυβερνητικού δανεισμού ύψους €8.160 εκατομ., ανήλθε στα €29.493 εκατομ. σε σύγκριση με €26.327 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2017, από τα οποία τα €16.221 εκατομ. αφορούσαν δάνεια

εξωτερικού (2017: €15.347 εκατομ.). Στα πλαίσια υλοποίησης της Συμφωνίας Διευκόλυνσης Χρηματοδοτικής Στήριξης, η οποία υπογράφηκε με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας το 2013, η Κυπριακή Δημοκρατία θα λάμβανε δανειοδότηση συνολικού ύψους €8.968 εκατομ. από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και περίπου €1.000 εκατομ. από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2018 εκταμιεύτηκαν €6.300 εκατομ. από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας με έτος λήξης το 2031 και €1.010 εκατομ. από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο με έτος λήξης το 2026. Επιπρόσθετα, όσον αφορά τα δάνεια εξωτερικού, η Κυπριακή Δημοκρατία έχει λάβει δάνειο ύψους €2.500 εκατομ. από τη Ρωσική Ομοσπονδία με έτος λήξης το 2021, το οποίο φέρει επιτόκιο 2,5% και είναι αποπληρωτέο σε οκτώ ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις οι οποίες άρχισαν να καταβάλλονται από την 1^η Μαρτίου 2018.

15. Το συνολικό ύψος των κρατικών εγγυήσεων που εκκρεμούσαν την 31^η Δεκεμβρίου 2018 ήταν €1.976 εκατομ. σε σύγκριση με €2.007 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2017, σημειώνοντας μείωση κατά 1,5%.
16. Το ύψος των δανείων προς τρίτους το οποίο εκκρεμούσε την 31^η Δεκεμβρίου 2018 ανέρχόταν στα €906 εκατομ. σε σύγκριση με €958 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2017, σημειώνοντας μείωση κατά 5,4%.
17. Το συνολικό ύψος των επενδύσεων για το έτος 2018 ανήλθε στα €1.639 εκατομ. σε σύγκριση με το ίδιο ποσό ύψους €1.639 εκατομ. το 2017.

Επιπρόσθετα, η Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας δήλωσε μεταξύ άλλων ενώπιον της επιτροπής ότι μέσω του αναβαθμισμένου νομικού πλαισίου που ισχύει από το 2014 το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας έχει προχωρήσει στις ακόλουθες ενέργειες:

1. Διαφάνεια:

Η διαφάνεια στις οικονομικές συναλλαγές του κράτους επιτρέπει στον πολίτη να καθιστά τις κρατικές υπηρεσίες υπόλογες σε μεγαλύτερο βαθμό, εξυπηρετώντας

ταυτόχρονα την αρχή της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των πολιτών. Η αρχή της διαφάνειας έχει ενσωματωθεί με ρυθμιστικές πρόνοιες στο σχετικό νομοθετικό πλαίσιο από το 2014. Σύμφωνα με την πληροφόρηση από το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας, χρησιμοποιώντας αυτό το εργαλείο, προχώρησε σε αναβάθμιση της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που παρέχεται προς το κοινό με την παροχή μεταξύ άλλων των πιο κάτω πληροφοριών μέσω της ιστοσελίδας του:

- α. Του καταλόγου των φυσικών/νομικών προσώπων που έλαβαν ποσά πέραν του €1 εκατομ. από τη Δημοκρατία, καθώς και των συναλλαγών ποσών ύψους πέραν των €5.000 για κάθε τμήμα/υπηρεσία/ειδικό ταμείο της κυβέρνησης για το έτος 2018.
- β. Της πορείας υλοποίησης του κρατικού προϋπολογισμού για το 2018.
- γ. Του συμψηφισμού εσόδων και εξόδων της Δημοκρατίας.
- δ. Των διαγραφών από την Τεχνική Επιτροπή Διαγραφής Μη Εισπράξιμων Δημοσίων Χρημάτων, Αξιών και Υλικών.
- ε. Του καταλόγου χορηγιών που δόθηκαν κατά το 2018.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι μέσω της διαδικασίας συμψηφισμού προέκυψαν κατά το 2018 έσοδα συνολικού ύψους €50,9 εκατομ. σε σύγκριση με ποσό ύψους €34,8 εκατομ. το 2017, τα οποία αφορούν κυρίως έσοδα του Τμήματος Φορολογίας και εισφορές προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Σημειώνεται επίσης ότι από την έναρξη της εφαρμογής της εν λόγω νομοθεσίας μέχρι την 31^η Αυγούστου 2019 έγιναν συμψηφισμοί και έχουν εισπραχθεί συνολικά ποσά ύψους €222,3 εκατομ. σε σύγκριση με €176,8 εκατομ. μέχρι την 31^η Αυγούστου 2018.

Η παροχή έγκαιρης και χρήσιμης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης ενισχύεται και αναβαθμίζεται σε τακτά χρονικά διαστήματα, με σκοπό την εξυπηρέτηση των αναγκών των ενδιαφερόμενων μερών. Τονίζεται επίσης ότι με τη δημοσιοποίηση των πιο πάνω στοιχείων εξυπηρετείται ταυτόχρονα και η ίση μεταχείριση των

πολιτών.

2. Κρατικές χορηγίες:

Για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη διαχείριση των κρατικών χορηγιών, οι οποίες ανέρχονται σε περίπου €800 εκατομ. τον χρόνο ή ποσοστό 12% του κρατικού προϋπολογισμού, θεσπίστηκε μετά από πρόταση του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 24 Οκτωβρίου 2018 διαδικασία για τον έλεγχο των κρατικών χορηγιών.

Με την εν λόγω Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου διασφαλίζεται κυρίως η βελτίωση της χρηστής διακυβέρνησης στις οντότητες που λαμβάνουν κρατική χορηγία, αλλά και βεβαιώνεται ότι οι κρατικές χορηγίες δημόσιου χρήματος χρησιμοποιούνται για τον σκοπό για τον οποίο παραχωρούνται και αξιοποιούνται με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο. Το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας για την εφαρμογή της νενομισμένης διαδικασίας έχει εκδώσει και παρουσιάσει κατευθυντήριες γραμμές τόσο προς τους ελέγχοντες λειτουργούς όσο και προς τους δικαιούχους κρατικών χορηγιών.

Τέλος, η Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας, αναφερόμενη στον εκσυγχρονισμό και στη μεταρρύθμιση της χρηματοοικονομικής διαχείρισης του κράτους, δήλωσε ότι το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας στο πλαίσιο της ευρύτερης μεταρρύθμισης και του εκσυγχρονισμού των λογιστικών συστημάτων του δημόσιου τομέα και με στόχο τη βελτίωση της οικονομικής διαχείρισης, της διαφάνειας και της λογοδοσίας έχει αναλάβει πρωτοβουλία για προσφορά αναβαθμισμένης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης για τα εξής:

1. Την εφαρμογή ενός Συστήματος Διαχείρισης Επιχειρησιακών Πόρων (Σύστημα ERP), το οποίο θα εξυπηρετεί όλα τα υπουργεία/ανεξάρτητες υπηρεσίες και θα καλύπτει τις λειτουργικές περιοχές της λογιστικής, μισθολογίων και συντάξεων, προϋπολογισμού και διαχείρισης ανθρωπίνου δυναμικού. Το συμβόλαιο του έργου

υπογράφηκε στο τέλος του 2018 και προχωρεί η οριστικοποίηση του σχεδιασμού του συστήματος το οποίο θα τεθεί σε λειτουργία την 1^η Ιανουαρίου 2022. Σημειώνεται επίσης ότι είναι η πρώτη φορά που ένα έργο πληροφορικής τέτοιου εύρους προωθείται στον τομέα της δημόσιας χρηματοοικονομικής διαχείρισης.

2. Τη μετάβαση στη λογιστική βάση των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, η οποία θα παρέχει πρόσθετη αξία τόσο στο δημόσιο όσο και στον τελικό χρήστη μέσω των οικονομικών καταστάσεων.

Σε ό,τι αφορά τον χρήστη θα μπορεί να αντιληφθεί την οικονομική κατάσταση του κράτους κατά τρόπο συνοπτικό και ολοκληρωμένο. Θα είναι σε θέση να αξιολογήσει τα έσοδα του κράτους κατά οικονομικό έτος, τα οποία δεν περιορίζονται μόνο στις εισπράξεις, καθώς και την εισπρακτική ικανότητα του δημοσίου να απαιτεί αυτά που δικαιούται να λάβει. Θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να αξιολογεί πόσα από αυτά τα έσοδα δε θεωρούνται πλέον εισπράξιμα και να προβληματίζεται για τους λόγους που αυτά καθίστανται μη εισπράξιμα.

Κατ' ανάλογο τρόπο και τα έξοδα του κράτους, που δεν περιορίζονται μόνο στις πληρωμές, θα εμφανίζονται πλήρη μαζί με οποιεσδήποτε δεσμεύσεις έχουν ήδη γίνει και οι οποίες δεν έχουν ακόμη πληρωθεί. Ως εκ τούτου, τυχόν πλεόνασμα ή έλλειμμα του έτους που θα εξαχεται θα είναι το πραγματικό, πράγμα που θα βοηθήσει τον χρήστη στην αξιολόγηση των πραγματικών οικονομικών δυνατοτήτων του κράτους να αναλαμβάνει και να ανταποκρίνεται με επάρκεια στις υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται, είτε με πολιτικές αποφάσεις, παραδείγματος χάριν κοινωνικά ωφελήματα, μισθοδοτικά/συνταξιοδοτικά ωφελήματα, αναπτυξιακά έργα, είτε άλλως πως.

Πέραν τούτου, ο χρήστης θα μπορεί να λαμβάνει υπόψη, πέραν των εσόδων και των εξόδων του έτους, και το ενεργητικό και παθητικό που συσσωρεύτηκε κατά τα προηγούμενα έτη, το οποίο επηρεάζει σημαντικά την οικονομική δυνατότητα του

κράτους να αντλεί χρηματοδότηση από τις αγορές, σε περίπτωση που παραστεί ανάγκη. Πολύ σημαντική είναι και η δυνατότητα αξιολόγησης της οικονομικής διαχείρισης και αξιολόγησης που δυνατόν να τυγχάνει το συγκεκριμένο ενεργητικό, όπως είναι για παράδειγμα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία, δηλαδή η γη, τα ιδιόκτητα κτίρια, τα στοιχεία για τα οποία υπάρχει σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα κ.ά. Η ορθολογική ή μη διαχείρισή τους δίνει τη δυνατότητα σε όλους όσοι καθηκόντως ασκούν έλεγχο στην εκτελεστική εξουσία να ζητούν εξηγήσεις για τη διαχείριση που έχει γίνει.

Επιπρόσθετα, ο χρήστης θα είναι σε θέση να γνωρίζει τυχόν υποχρεώσεις ή ενδεχόμενες υποχρεώσεις έχει αναλάβει το δημόσιο στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων του και το ύψος του ποσού που δυνατόν να κληθεί να καταβάλει ο φορολογούμενος. Τέτοιες υποχρεώσεις προκύπτουν μέσω δικαστικών αγωγών που εκκρεμούν στα δικαστήρια, είτε μέσω εγγυήσεων που παρέχει το κράτος σε συγκεκριμένους οργανισμούς ή φυσικά πρόσωπα με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον.

Σε σχέση με τα οφέλη που θα προκύπτουν στην εσωτερική λειτουργία του δημοσίου θα πρέπει να αναφερθεί ότι η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης όλης της οικονομικής πληροφόρησης έχει δημιουργήσει την ανάγκη «συγυρίσματος» των οικονομικών συναλλαγών. Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημόσιου Τομέα απαιτούν την ταξινόμηση των διάφορων εσόδων ή και εξόδων που πραγματοποιούνται σε διάφορες κατηγορίες ανάλογα με τη φύση της συναλλαγής. Στο πλαίσιο αυτό το κάθε υπουργείο έχει αναπόφευκτα προβληματιστεί για τα είδη των συναλλαγών που διενεργεί, αν θα πρέπει να τα πραγματοποιεί με βάση την υφιστάμενη πρακτική ή κατά πόσο θα πρέπει να τροποποιηθούν, ώστε να επιτευχθεί ο στόχος για καλύτερη πληροφόρηση. Τέτοια παραδείγματα αφορούν την εξέταση των χορηγιών, των κοινωνικών ωφελημάτων, της είσπραξης τελών

και φορολογίας κ.λπ.

Επίσης, το δημόσιο υποχρεούται με αυτή τη λογιστική πρακτική να δημοσιοποιεί όχι μόνο την ίδια τη συναλλαγή, αλλά και τα επακόλουθα τυχόν συμφωνίας που έχουν υπογραφεί για την πραγματοποίησή της. Για παράδειγμα, οι κυριότερες πρόνοιες των συμπράξεων ιδιωτικού με τον δημόσιο τομέα θα παρατίθενται στις σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων, γεγονός που καθιστά το δημόσιο υπόλογο για τη συμφωνία που υπογράφηκε και για τη διαχείριση που αυτή τυγχάνει.

Η Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας δήλωσε επίσης ότι το εκσυγχρονιστικό έργο που προωθεί το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας είναι πρώτα από όλα ένα μεταρρυθμιστικό έργο που αναμένεται να επιφέρει σημαντικές αλλαγές στην καθημερινή εργασία των υπαλλήλων του δημόσιου τομέα. Για τη διαχείριση και την όσο το δυνατό ομαλότερη και αποτελεσματικότερη εφαρμογή των αλλαγών αυτών σχεδιάζονται συγκεκριμένες ενημερωτικές και εκπαιδευτικές δράσεις.

Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά το σκέλος των δαπανών του κράτους η Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι η Κυπριακή Δημοκρατία κατά το υπό εξέταση έτος κατέβαλε προς τα Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως συνεισφορά από ίδιους πόρους ΦΠΑ και από ίδιους πόρους ως ποσοστό του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος συνολικό ποσό ύψους €182 εκατομ. και την ίδια χρονική περίοδο έλαβε ως χορηγία από την Ευρωπαϊκή Ένωση ποσό που ανερχόταν μόλις στα €92 εκατομ.

Περαιτέρω, η ίδια αξιωματούχος δήλωσε ότι το ύψος του δημόσιου χρέους, εξαιρουμένου του ενδοκυβερνητικού δανεισμού ύψους €8.160 εκατομ., την 31^η Δεκεμβρίου 2018 ανήλθε στα €21.333 εκατομ. σε σύγκριση με €18.400 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2017, από τα οποία τα €16.221 εκατομ. είναι δάνεια εξωτερικού (2017: €15.347 εκατομ.), για τα οποία το κράτος κατέβαλε για εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους τόκους συνολικού ύψους €430 εκατομ. (2017: €518 εκατομ.). Σήμερα,

πρόσθεσε, το δημόσιο χρέος ανέρχεται στα €21.000 εκατομ., περίπου σε ποσοστό ύψους 97,67% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ), λαμβάνοντας επίσης υπόψη και την πρόσφατη έκδοση των ομολόγων ύψους €3.100 εκατομ. προς τη Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα. Σημειώνεται επίσης ότι το μέσο επιτόκιο δανεισμού ανέρχεται στο 2,2%. Περαιτέρω, κατέληξε, τα δάνεια από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο θα αποπληρωθούν σταδιακά μέχρι τον Ιανουάριο του 2026, ενώ το δάνειο από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας μέχρι τον Οκτώβριο του 2031. Ειδικότερα, όσον αφορά το δάνειο που έχει συνάψει η Κυπριακή Δημοκρατία το 2012 με τη Ρωσική Ομοσπονδία ύψους €2.500 εκατομ., αυτό φέρει επιτόκιο ύψους 2,5% και ήταν αποπληρωτέο σε οκτώ ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις ύψους €312,5 εκατομ., οι οποίες άρχισαν να αποπληρώνονται από την 1^η Μαρτίου 2018 και θα εξοφλούνταν την 1^η Σεπτεμβρίου 2021. Περαιτέρω, η ίδια αξιωματούχος δήλωσε ότι το υπό αναφορά ρωσικό δάνειο αποπληρώθηκε στις 2 Σεπτεμβρίου 2019.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της για εκπλήρωση της συνταγματικής υποχρέωσής της που πηγάζει από το άρθρο 81.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του τελικού απολογισμού στην ολομέλεια του σώματος.

Στη βάση των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια της Βουλής για έγκριση της σχετικής απόφασης που αφορά τον τελικό απολογισμό, όπως αυτός παρουσιάζεται στη δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2018.

Με την επιφύλαξη του προέδρου και των μελών της επιτροπής να τοποθετηθούν τελικά στην ολομέλεια της Βουλής γύρω από τον τελικό απολογισμό για το 2018, το

μέλος της επιτροπής βουλευτής κ. Στέφανος Στεφάνου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις διατύπωσε τις εξής επισημάνσεις ως προς τη δημοσιονομική πολιτική που ακολουθήθηκε το 2018:

1. Οι πραγματικές δαπάνες για κοινωνικές παροχές το 2018 ήταν €933 εκατομ., δηλαδή ήταν κατά €60 εκατομ. μειωμένες σε σχέση με το εγκεκριμένο κονδύλι στον προϋπολογισμό του έτους. Όχι μόνο δεν αυξάνονται τα κονδύλια για τις κοινωνικές παροχές, αντιθέτως, η κυβέρνηση αδυνατεί να αξιοποιήσει το σύνολο του εγκεκριμένου κονδυλίου προς όφελος όσων έχουν την ανάγκη της κρατικής στήριξης.
2. Οι πραγματικές αναπτυξιακές δαπάνες για το 2018 περιορίστηκαν στα €566 εκατομ., ενώ ο προϋπολογισμός του έτους προέβλεπε κονδύλια ύψους €819 εκατομ. Η υλοποίηση δηλαδή των αναπτυξιακών δαπανών έφθασε μόλις το 69% των εγκεκριμένων δαπανών. Το χαμηλό ποσοστό υλοποίησης έρχεται σε βάρος της πραγματικής ανάπτυξης της οικονομίας, η οποία έπρεπε να στηρίζεται σε τομείς που παράγουν θέσεις εργασίας και βελτιώνουν την ποιότητα ζωής των πολιτών. Τουναντίον, δίνεται ολοένα και περισσότερο βάρος σε τομείς που είναι επιρρεπείς σε εξωγενείς παράγοντες και ελλοχεύουν κινδύνους για την οικονομία.
3. Η καταβολή μερίσματος προς το κράτος από τους ημικρατικούς οργανισμούς έχει δυστυχώς εξανεμιστεί. Καμιά καταβολή μερίσματος για το 2018, ενώ το 2016 είχαν καταβληθεί €66 εκατομ. Η εξέλιξη αυτή είναι αρνητική, όχι μόνο γιατί στερεί από το κράτος μια πηγή εσόδων, αλλά και γιατί διαρρηγνύει τη σχέση κράτους-ημικρατικών οργανισμών, προετοιμάζοντας το έδαφος για αποξένωση των οργανισμών αυτών.
4. Εξακολουθεί να προβληματίζει το γεγονός ότι τα καθυστερημένα έσοδα σημείωσαν αύξηση σε €2.657 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2018 σε σύγκριση με €2.521 εκατομ. στο τέλος του 2017. Αφορούν κυρίως το Τμήμα Φορολογίας €2.027

εκατομ. (2017: €1.857 εκατομ.), και το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων €124 εκατομ. (2017: €142 εκατομ.). Η φοροεισπρακτική ικανότητα του κράτους παραμένει προβληματική, αδυνατώντας να αντιμετωπίσει τη φοροδιαφυγή αποτελεσματικά.

5. Ιδιαίτερο σημείο για τη χρονιά είναι η πώληση της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας (ΣΚΤ) και οι επιπτώσεις της στον προϋπολογισμό του 2018, αφού φαίνεται ως έσοδο το δάνειο που έγινε στο όνομα της ΣΚΤ, για να γίνει μετά κατάθεση, και μάλιστα δημιουργείται μια εικόνα πλεονάσματος για το 2018, ενώ στην ουσία η χρονιά έκλεισε με δημοσιονομικό έλλειμα λόγω ΣΚΤ.

19 Νοεμβρίου 2019

Αρ. Φακ.: 13.06.001
23.04.036.083-2019

AN/NA

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με το άρθρο 81.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, προνοείται ότι εντός τριών μηνών από της λήξεως του οικονομικού έτους κατατίθεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση ο τελικός απολογισμός,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η δημοσιονομική έκθεση που αποτελεί τον τελικό απολογισμό για το έτος 2018 κατατέθηκε εντός των χρονικών πλαισίων που καθορίζει το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2018 αντικατοπτρίζει τα πραγματικά έσοδα και τις πραγματικές δαπάνες που αναφέρονται στον λογαριασμό εισπράξεων και πληρωμών που διενεργήθηκαν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2018,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2018 παρουσιάζει τις πραγματικές οικονομικές καταστάσεις και τις καταστάσεις που αφορούν την υλοποίηση του προϋπολογισμού για το έτος 2018,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με το άρθρο 81.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο υπό αναφορά τελικός απολογισμός πρέπει να υποβληθεί για έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων,

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει τον τελικό απολογισμό για το έτος 2018, όπως αυτός παρουσιάζεται στη δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2018.

19 Νοεμβρίου 2019

Αρ. Φακ.: 13.06.001
23.04.036.083-2019

AN/NA